

O B S A H

PŘEDMLUVA		3
1 VYUČOVACÍ METODY TECHNICKÝ ZAMĚŘENÝCH PŘEDMETŮ		5
1.1 Zařazení vyučovací metody	.	6
1.2 Hledisku rozdělení metod	.	6
1.3 Metody motivační	.	9
1.4 Metody expoziční	.	12
1.4.1 Metody přímého přenosu nových poznatků	.	13
1.4.2 Metody zprostředkovající nové poznatky	.	19
1.4.3 Metody heuristického charakteru	.	37
1.4.4 Metody samostatné práce a autodidaktické metody	.	51
1.4.5 Metody bezdečného učení	.	64
1.5 Slovní metody	.	66
1.6 Fixační metody	.	72
1.7 Metody diagnostické a klasifikační	.	74
1.8 Metody programovaného vyučování a učení	.	81
1.9 Systém jako metoda	.	122
1.10 Metoda učení postupem a pojďm	.	126
1.11 Metoda rozvíjejího vyučování	.	129
1.12 Postup učitele při výběru určité metody	.	131
Literatura ke kapitole 1	.	135
Cvičení a úkoly ke kapitole 1	.	136
2 TECHNICKÉ VÝUKOVÉ PROSTŘEDKY V TECHNICKÝ ZAMĚŘENÝCH PŘEDMETECH		138
2.1 Úkoly technických výukových prostředků	.	138
2.2 K procesu učení a úloze audiovizuální informatiky	.	139
2.3 Současná úroveň použitelnosti technických výukových prostředků	.	141
2.4 Učitel a technické výukové prostředky, člověk a stroj	.	142
2.5 Rozdílení technických výukových prostředků	.	143
2.6 Technické výukové prostředky, vlastnosti, výběr v technicky zaměřených předmětech	.	146
2.6.1 Ilustrace, fotografie a fotografická technika	.	146
2.6.2 Optika	.	148
2.6.3 Přívěstlení ve školském ateliéru	.	152
2.6.4 Diapositivní technika	.	153
2.6.5 Dynamická filmová projekce	.	154
2.6.6 Auditivní prostředky	.	156
2.6.7 Videotechnika a výuková televize	.	158
2.6.8 Televizní uzavřený okruh (TUO)	.	161
2.6.9 Výpočetní technika jako prostředek ve vyučování	.	166
2.6.10 Nasazení technických výukových prostředků do výuky	.	170
2.6.11 Perspektivy vývoje audiovizuálních prostředků	.	172
Literatura ke kapitole 2	.	173
Cvičení a úkoly ke kapitole 2	.	174
Závěrné náměty ke cvičením z 2. kapitoly	.	176
3 DIDAKTIČKÉ ZÁSADY A PRINCIPY VYUČOVÁNÍ V TECHNICKÝ ZAMĚŘENÝCH PŘEDMETECH		178
3.1 Didaktické principy	.	179
3.2 Ovlivnění didaktických principů sociálně psychologickými problémy vyučovacího procesu	.	182
3.3 Didaktické principy v technickém vzdělávání	.	184
3.4 Didaktické zásady vyučování v technicky zaměřených předmětech	.	186
3.5 Soustavy didaktických zásad	.	200
Literatura ke kapitole 3	.	205
Cvičení a úkoly ke kapitole 3	.	206
4 PŘÍPRAVA UČITELE NA VYUČOVÁNÍ TECHNICKÝ ZAMĚŘENÝCH PŘEDMETŮ		207
4.1 Výchovně vzdělávací cíl v přípravě na vyučování	.	207
4.2 Príprava na vyučování	.	213
4.3 Činnité pro přípravu na vyučovací hodinu	.	215
4.4 Základní body přípravy	.	216
4.5 Forma přípravy na vyučování	.	216
4.6 Specifika písemných příprav na vyučování	.	219
4.7 Modifikace přípravy na vyučování	.	221
4.8 Realizace a zhodnocení přípravy na vyučování	.	223
4.9 Možnosti relativního plánování přípravy na vyučování	.	225
4.9.1 Diferenciace učiva	.	226
4.9.2 Ukázkové přípravy na vyučování v technicky zaměřených předmětech	.	227
4.10 Pracovní námět	.	238
4.10.1 Příprava materiálů	.	241
4.10.2 Příklad pracovního námětu pro technické práce v 7. ročníku	.	241
ZS pro skupinové vyučování	.	241

4.11	Ukázka přípravy učitele na vyučování s využitím televizního uzavřeného okruhu (TUO)	242
4.12	Příklad blokového schéma vyučovací jednotky (dvouhodiny)	244
	technických prací na ZS	249
	Literatura ke kapitole 4	249
	Cvičení a úkoly ke kapitole 4	250
5	VYUČOVACÍ ALGORITMUS V TECHNICKÝ ZAMĚŘENÝCH PŘEDMĚTCECH	251
5.1	Vyučovací algoritmus a heuristické řešení v didaktice technických prostředků	252
5.2	Základní vlastnosti algoritmů	252
5.3	Typy úloh, které mají algoritmus řešení	253
5.4	Úlohy řešené "algoritmem pokusu"	254
5.5	Úlohy intuiční	254
5.6	Mezipředmětové vztahy a vyučovací algoritmus	255
5.7	Algoritmizace řízení vyučování	257
5.7.1	Vymezování vzdělávacích cílů	257
5.7.2	Algoritmus vymezení cílů	258
5.7.3	Algoritmus práce se vzdělávacími cíli ve vyučovacím procesu	259
5.8	Model vyučovacího algoritmu	259
5.8.1	Analýza konstruování obecného modelu vyučovacího algoritmu	260
5.8.2	Postup konstruování obecného modelu vyučovacího algoritmu	260
5.8.3	Schéma konstruování obecného modelu vyučovacího algoritmu	263
5.9	Příklady modelových algoritmů	266
5.9.1	Algoritmus hodiny upěvnování	266
5.9.2	Algoritmus kontroly a hodnocení vědomostí žáků	271
	Literatura ke kapitole 5	274
	Cvičení a úkoly ke kapitole 5	274
6	VÝUKA PODPOROVANÁ POČÍTAČEM	275
6.1	Pedagogické požadavky na scénár didaktického programu	275
6.2	Formální požadavky na scénár didaktického programu	279
6.3	Jak postupovat při psaní scénáře metodou RT-TUTOR	281
	Literatura ke kapitole 6	307
	Cvičení a úkoly ke kapitole 6	308